Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia:
Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birourĭ de anuncĭurĭ: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannebcr*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucurescĭ: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann.*

Preţul Inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. seu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LVIII.

„Gazeta" iese în fiă-care ḑi.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de Dumineca 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe şése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr. N-rii de Dumineca 8 francĭ. Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectorĭ.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 86. Braşov, Mercurĭ, 19 Aprilie (1 Maĭ) 1895.

Incurcăturile în Austria.

Braşov, 18 Aprilie 1895 v.

Am tractat erĭ la locul acesta despre situaţiunea politică înternă a statului ungar. Astăḑĭ voim sĕ aruncăm o privire asupra stărilor din statul vecin dualist al Austriei.

Tóte relele, câte se ivesc la noi, le vedem, *mutatis mutandis*, şi în Austria. Şi acolo popórele sunt adênc nemulţumite şi iritate din causa dărilor enorme, a crisei economice şi mai vîrtos fiind-că regimul actual nu numai că nu este capabil de-a satisface postulatelor lor naţionale, dér în mare parte le amăresce printr'un sistem de politică autoritară şi prin aceea, că favoriséză pe unii în contul altora.

Ministeriul actual al coaliţiunei parlamentare, compuse din Germanii liberalĭ, conservatorĭ şi Polonĭ, se ţine încă la putere, dér nu mai stă aḑĭ nimenĭ la îndoélă, că posiţiunea acestui minister a devenit fórte critică şi că ḑilele îĭ sunt numĕrate. Nicĭ una din problemele, ce şi-le-a pus, nu este resolvată: Oposiţiunea Cehilor din Boemia nu a putut'o înfrânge, cu tóte mĕsurile severe, ce le-a luat contra ei; reforma electorală n'a putut'o nicĭ măcar pregăti până acuma într'un mod care sĕ promită, fiă şi numai pe departe, un succes. Din contră, tocmai problema acésta gravă a adus pe guvern în cea mai penibilă situaţiune şi i-a desvĕlit slăbiciunea, dovedindu-se, că între partidele coalisate nu esistă nicĭ o înţelegere asupra principielor acestei reforme.

De altă parte se ridică greutăţĭ şi nemulţumirĭ din tóte părţile, şi convingerea este generală, că stările actuale nu se pot susţiné şi că, décă guvernul o mai duce tîrîş-grăpiş şi nu s'a retras deja până acuma, causa este, că nu se găsesce, între împrejurările de faţă parlamentare, cine sĕ-i ia moştenirea.

Momentul critic îl va forma cestiunea mare a reformei electorale, pentru care astăḑĭ guvernul nu este în stare a câştiga o majoritate de două treimĭ în parlament. Urmarea va fi căderea ministeriului coaliţiunei. Dér ce va veni după acésta?

Ĕtă întrebarea cea mare, dela care atêrnă viitórea soluţiune a crisei din Austria. Un rol însemnat îl va avé şi în viitor oposiţiunea cehică şi sunt puţine semne, că ar fi posibil, ca representanţii cehĭ sĕ facă parte în viitor érăşĭ din majoritatea parlamentară. Din contră, se lucréză acum pentru formarea unui singur grup al tuturor deputaţilor bohemĭ, în care sĕ între şi cei din Moravia şi care sĕ ia o posiţiă energică şi de sine stătătóre faţă cu guvernul.

Multe se pot încă întêmpla, dér nu se scie, cum şi când. Una însĕ este sigur: că încurcăturile în statul vecin dualist sunt astăḑĭ fórte marĭ şi vor deveni încă şi mai marĭ.

Interesant şi caracteristic este, că asupra încurcăturilor din Austria se bucură mult Francisc Kossuth, ḑicênd în „Egyetértés", că ele sunt în favorul Ungariei, căcĭ „pe cât timp Ungaria póte fi un întreg, însĕ este silită a fi o jumĕtate, e mai bine, décă cealaltă jumĕtate se va descompune tot mai mult, pentru-că atuncĭ Ungaria va cumpăni, relativ, cu atât mai mult".

Cu alte cuvinte, în mĕsura, în care se va amâna soluţiunea marei probleme a egalei îndreptăţirĭ în Austria, vor cresce şansele supremaţiei şi ale esclusivismului de rassă maghiar, şi va puté predomina „idea de stat maghiar", care scim bine ce scopurĭ finale urmăresee faţă cu esistenţa nóstră naţională.

Inţelegem dér, că Kossuth trebue sĕ se bucure de crisa din Austria şi până atuncĭ, până când jumĕtatea dualistă nu va deveni un întreg, după cum speră el cu ai sĕi.

„Unitatea română".

Sub titlul acesta „*Nemzet*", fóia guvernului, publică un articul de 6 colóne şi ceva, în care se ocupă, pe basa scrierei lui Jancso Benedek, de *unitatea Românilor*, pe care o numesce o apariţiune nouă în cestiunea de naţionalitate. Fóia ungurésca vré sĕ facă la început şi niţică istoriă a cestiunei, provocându-se la încercările Românilor de a da mâna cu „reacţiunea" dinăuntru şi din afară, pentru a-şĭ ajunge scopul lor de unitate. După-ce „Nemzet" spune, că autonomia şi confederaţia, ce o cer Româniĭ în Austro-Ungaria, sunt tot atâtea mijlóce pentru ajungerea marelui scop naţional român, adecă unirea tuturor Românilor dela Carpaţĭ, dela Tisa, peste Ardél, Bucovina, Serbia până la Marea-Négră şi Marea-Egeică, ḑice despre Românĭ:

Ei ridică pretensiunĭ, contra Austriei, la Bucovina; atacă Ungaria în numele tradiţiilor false, pentru posedarea Ardélului până la Tisza; îşĭ estind pretensiunile şi asupra ţinuturilor Dunărene ale Serbiei, nu lasă în pace nicĭ pe Bulgaria şi Turcia, formulându-şĭ drepturĭ escepţionale asupra Macedoniei; fără a cuteza sĕ păşéscă pe faţă, strîng pumnul în buzunar contra Rusiei, hrănind dorinţe secrete asupra Basarabiei, ruptă de statul român.

Punênd astfel tesa, fantasmagoriştiĭ dela „*Nemzet*" îşĭ iau aerul a face „critica" acestor aspiraţiunĭ, abordând cestiunea, că Româniĭ sunt elementul cel mai periculos în Orient, de-órece hrănesc tendinţe în contra a două state marĭ şi a câtorva mai micĭ, şi totuşĭ ei acusă pe Maghiarĭ, că conturbă pacea şi liniştea Europei. Şi „*Nemzet*" ţine sĕ fiă consecuent în apreciările sale absurde. El ḑice, că Româniĭ, ca sĕ-şĭ ajungă scopul, au vênat totdéuna după protectorate strĕine (Austria şi Germania), ceea ce în parte li-a şi succes (!) Apoi continuă astfel:

Politica oficiósă română nisuesce, ca alăturându-se la întreita alianţă, sĕ lupte pentru ideia unităţii române. Décă într'o conflagraţiune europénă Rusia ar suferi învingere, România şĭ-ar recăpăta Basarabia. Pasul mai departe spre ţînta unităţiĭ române, ar fi anectarea Ardélului şi a Bucovinei. Acésta însĕ n'ar puté s'o ajungă România, decât cu ajutor rusesc, eventual frances, alianţă, care ar învinge Germania şi Austro-Ungaria.

Atât de departe pĕtrund în viitor calculii politicĭ dacoromânĭ. Dér şi până atuncĭ, conform evoluţiunei eventuale a viitorului, politica dacoromână se luptă în două direcţiĭ. Una, adecă politica oficiósă română, care se raḑimă pe tripla alianţă, ochesce la Basarabia. Alta, adecă politica Ligei şi a societăţiĭ române, care speculéză la simpatiile francese, face în Ardél cestiune română, ca la timpul sĕu, acésta sĕ se pótă folosi în favórea unităţii române...

Dér de ce Liga favorisată de guvern şi de politica oficiósă română face cestiune naţională română în Ardél, şi nu în Basarabia? Causa e fórte simplă... Liga nu cutéză a-şĭ pune piciorul în Basarabia, findcă scie, că cu Rusia nu-şĭ póte permite glume. Ea pretextéză, că Românii din Basarabia s'au înstrĕinat cu totul de România. Ea însĕ contéză în taină la Basarabia, dér numai în cas când Rusia ar fi învinsă de tripla alianţă, care ar reda României provincia, pe care i-a luat'o Rusia drept mulţămire, că Românii a mântuit'o la Plevna de fiascul cel mai ruşinos.

Interesantă e şi întrebarea, că de ce nu face Liga irredentism faţă cu Austria pentru Bucovina?... Causa principală la acésta este, că agitatorii românĭ nu vréu sĕ crédă, că în 1867 s'a schimbat radical monarchia şi politica ei. Ei cred, că dualismul, pe care, după părerea lor, Maghiarii l'au stors dela dinastiă numai după Sadova,

---

FOILETONUL „GAZ. TRANS."

O nópte în Londra.

După *Scwer.*

Pe estradă erau postaţĭ o sută de musicanţĭ. Flacărĭ luminóse împleau sala de concerte cu o lumină intensivă, în loge se vedeau feţe sentimentale, acum zimbind, acum aprofundate în cugete, chiar ca şi florile, carĭ le împodobeau pĕrul, — pĕr negru, ca abanosul, séu auriu, ca raḑele sórelui.

De multe-orĭ florile vorbesc, cu tóte că vecĭnic tac; ele povestesc bucuros, deşi se pare, că dormitéză, şi zimbesc, fără de-a se gândi la ceva.

Florile sunt de vină, décă în parter se încrucişéză binoclele, ca şi bateriile de artileriă, şi florile sunt şi atuncĭ de vină, décă din câte-un piept se furişéză un suspin secret, până când ochii sunt aţintiţĭ lung asupra unei florĭ, ce privesce dintr'un pĕr întunecat, séu deschis. Ochii şi cugetele nicĭ ele înse-le nu sciu în ce regiunĭ se mişcă, ce căi apucă.

Măestrul capelei, Arditi, şi musicanţii lui fac, ca feţele sĕ devină gânditóre, ochii sĕ lucéscă, în jurul buzelor sĕ se ivéscă câte-un zimbet şi ca ici-colea sĕ se plece în mod drăgălaş câte un gât de lebedă.

Frumosul Pearson chiar isprăvi cântecul baladei: „Fare well! Remember me!" La revedere, nu mĕ uita! Nouĕ nu ne place sĕ fim uitaţĭ — cu tóte că uităm atât de uşor!

In nemijlocită apropiare de marginea estradei, şedea violoncelistul Fleet. Cu privirea sa visătóre părea, că-şĭ esaminéză adâncimile sufletului sĕu propriu, şi ochii lui închişĭ pe jumĕtate par a-l scuti de impresiunile din afară. O faţă lungă palidă, încungiurată de un barbişon îngust, buzele strînse, o frunte lată, pĕr des negru.... Atât violoncelul, cât şi artistul ascund în sufletele lor tesaurĭ de cugete şi tonurĭ; cugetele şi tonurile se contopesc.

Chiar s'a terminat ouvertura operei lui Wagner: „Der fliegende Holländer". Urmă o pausă şi o linişte, ca şi când apare sórele printre norii grei. D-l Fleet îşĭ şterge fruntea cu batista, dér nicĭ un muscul al feţei nu 'i se mişcă şi nicĭ ochii nu 'i se deschid mai tare.

Intr'aceea controlorul cassei, Bob Buty, şéde în coliviórа sa la capul coridorului. Tonurile ajung la urechea sa numai ca un sgomot surd. Bĕtrânul zăresce, cum un copil, cam de trei-spre-ḑece anĭ, voiesce chiar sĕ se furişeze în sală. Intinde mâna sĕ-l prindă, dér băiatul trece ca o săgétă pe lângă el. Ajuns în sală, se uită neliniştit în tóte părţile. In fine dă cu ochii de d-l Fleet, şeḑênd la marginea estradei. Fuge la el şi îl trage cu vehemenţă de picior.

— „Tată", şoptesc el, „mama voesce sĕ te vadă".

Dér tatăl sĕu nu-l aude, căcĭ tocmai cânta o ariă solo de violoncel.

— „Mama trage de mórte şi vré sĕ te vadă, tată!" repetă copilul cu durere.

— „Mama móre şi vré sĕ-l vaḑă", se aude şoptind prin sală. Mulţimea face loc şi tata cu fiiul plécă, urmaţĭ de compătimire.

Pe când copilul alerga înaintea tatăne-sĕu, din edificiul pentru concerte se furişă pe o uşiţă laterală o copiliţă tînĕră şi după ea una mai mare, îmbrăcată în tricot şi cu o mantilă pe umerĭ.

*

Intr'o căsuţă mică, într'o odăiţă în etagiul prim, ardea focul în cămin, ér lampa, ce atêrna în mijlocul odăii, revărsa o lumină slabă. In pat zăcea o femeiă palidă, cu ochĭ lucitorĭ.... Lângă dênsa stetea în frac şi cu cravata albă d-l Fleet, bărbatul ei şi tatăl celor trei copii, carĭ încungiurau patul bolnavei.

Fata, îmbrăcată în tricot, se aşeḑă la piciórele bolnavei, cea mai tînĕră la o parte a mamei, copilul însĕ de-a drépta tatălui sĕu. Ochii băiatului luceau; el rĕsufla greu şi privea cu atenţiune încordată la mamă-sa. Ascultând, ca şi de o putere invizibilă, el se plecă asupra ei, o sărută şi tăcu, pe când tatăl sĕu nicĭ măcar nu mişca ochii. Tăcere domnia în odăiţă nu se auḑia, decât mersul unison al pendulului. Femeia aruncă o privire fugitivă asupra copiilor, zimbì, şi luà în mâna ei slabă şi ferbinte pe cea a bărbatului.

— „Samuile, mĕ duc...." ḑise ea încet „în curênd, póte într'o óră!"

Pe fetiţe le podidiră lacrimile.

— „Două-decĭ de anĭ au trecut, mi-se pare, ca şi o ḑi... şi acum tóte s'au finit. Tu ai muncit... nicĭ un cuvênt de plângere séu mustrare n'a trecut peste buzele tale. Tu ai fost nutritorul şi apĕrătorul cetei nóstre micĭ. Iţĭ mulţămesc"....

este numai o stare provisoriă, şi că el nu peste mult va fi înlocuit érăşi prin politica vechiului imperiu. Despre reacţiunea din Viena cred, că ce-i drept, ea s'a disolvat de-ocamdată, ca organism, dér trăesce mai departe în individii ei şi în curênd érăşi se va puté organisa. Din pricina acésta Românii ultraişti nu vréu sĕ între în Bucovina şi a începe sĕ facă acolo irredentism. Ei vréu sĕ trăéscă în bune raporturi cu Austria, ca sĕ fiă cu atât mai rĕu cu Ungaria... Ceea-ce în mod constituţional s'a întêmplat la 1867, ei nu recunosc; nu recunosc nici uniunea Ardealului cu Ungaria, nici restabilirea constituţiunei dela 1848. Pentru ei mai esistă tot constituţia imperiului, fiind-că acésta li-a dat drepturi asupra Ardealului. Ei nu supĕră pe Austria, fiind-că o ţin încă tot de sîmbure al imperiului, şi cred, că aliându-se cu politicii austriaci în retragere, se vor puté reîntórce la constituţia imperiului. Din causa acésta nu recunosc rege maghiar, ci numai împĕrat austriac...

Étă motivul principal, de ce Românii ultraişti şi Liga din Bucuresci fac irredentism în Ardeal, ér nu în Bucovina, ori în Basarabia... Un alt motiv, mai este gradul cultural. Cultura română s'a născut în Ardeal şi de aici a trecut în Bucuresci. Dela renascerea română, între Românii din Ardeal şi România este o continuă legătură culturală.

Tóte aceste motive sunt causa, că românismul s'a aruncat asupra Ardealului şi contra Ungariei şi vré de-ocamdată sĕ creeze Dacoromânia. Aici vré Liga sĕ susţină ideia unităţii române, până când ajunge rêndul şi la celelalte ţĕri. *Cestiunea română din Ardeal* aşa-déră, nu este numai cestiunea de rassă a Maghiarilor şi Românilor, ci *este o mare cestiune europénă*, care intereséză pe Austria, Rusia, întrégă Peninsula-balcanică, ne mai vorbind de Anglia, şi mai ales de Francia, fără de care nu se póte regula definitiv cestiunea Orientului.

Declaraţiunile nunciului Agliardi.

„Hazánk" publică un raport despre declaraţiunile nunciului Agliardi. Reproducem din aceste declaraţiuni următórele:

„Pressa liberală din Ungaria este în mare rĕtăcire, când mĕ bănuesce, că am venit între D-Vóstrĕ, sĕ predic rĕsboiu cruciat. Scopul visitei mele a fost, a cunósce raporturile catolicilor din Ungaria şi a discuta afacerile bisericesci cu factorii respectivi. Acésta este dreptul, ba chiar datoria mea înparte, căci ca trimis al Vaticanului, nu represent înaintea regelui maghiar numai pe Sfantul Părinte, ci şi biserica maghiară catolică faţă cu statul. Unde mĕ present eu, sunt representantul Sf. Scaun. E greşită însĕ scirea foilor, că la rugarea guvernului maghiar aşi fi venit, ca sĕ condez preoţimea maghiară. Despre acésta nici vorbă nu póte fi, mai ales, că guvernul maghiar este informat, că corul episcopesc maghiar a lucrat şi lucréză în deplină consonanţă cu ideile Vaticanului. Este adevĕrat, că ministrul preşedinte Bánffy mi-a făcut o visită în Viena, aducênd în discusiune cestiunile dela ordinea dilei, dér eu deja atunci am declarat, că sunt omul păcii, care însĕ ca sĕ se realiseze, nu atêrnă dela noi.

„De atunci nu s'au ivit momente nouĕ în cestiunile bisericesci politice generale, şi ast-fel presenţa mea la el, în Budapesta, n'a fost decât un act de curtoasie. Ce privesce pe ministrul Wlassics, am atins înaintea lui umplerea anumitelor scaune bisericesci vacante. După cât sciu eu însĕ, nu s'au luat dispoziţiuni definitive nici în afacerea umplerii scaunului episcopesc dela Lugoş, nici a celui din Rosenau. *Abia decă foile nu s'au înşelat în scirea numirei lui Rezei Szilviusz.*

„Vĕd cu părere de rĕu, că aceia, cari esercită influenţă asupra afacerilor publice, şi mai ales aceia, cari informéză opiniunea publică, sunt fórte ultraişti şi închipuiţi. A ataca clerul, pentru-că se opune proiectelor, este identic cu nedemnitatea, căci ori-ce om cu judecată sănĕtósă, trebue sĕ recunóscă, că biserica catolică nu-şi póte hasarda învĕţăturile şi dogmele milenare, séu a şi-le suspenda de dragul partidei liberale maghiare de adi... S-tul Părinte nu doresce nimic mai tare, decât consolidarea naţiunei maghiare, însĕ nu póte renunţa la nici o învĕţătură a bisericei, cu atât mai vîrtos, că suntem convinşi, că *dispoziţiunile vătĕmătóre ale reformelor, sunt păgubitóre pentru statul maghiar...*"

SCIRILE DILEI.

— 18 (30) Aprilie.

Vipt pentru prisonierii de stat. „*Hazánk*" dela 29 Aprilie aduce scirea, că ministrul de justiţiă unguresc a întrodus o nouă reformă în regulamentul domestic al închisorii de stat din Seghedin. In sensul acestei reforme, acei prisonieri de stat, cari până acum au reflectat la diurnele de 80 cr., în loc de bani, vor primi vipt din bucătăria închisorii „Csillag". Aşa-déră prisonierii de stat sĕraci, cari nu se pot susţiné pe cheltuiala proprie, *vor primi viptul robilor ordinari.*

—o—

Calitatea de cetăţeni români li s'a recunoscut din partea Senatului român în şedinţa dela 12 Aprilie v. c., următorilor români ardeleni: 1) d-lui *N. Popa*, doctor în medicină, născut în comuna Satu-lung şi domiciliat în comuna Panciu, judeţul Putna; 2) d-lui *Nicolau Freda*, născut în comuna Ocna, actualmente proprietar în Bucuresci; 3) d-lui *Ioan Coltofeanu*, născut în *Breţcu*, (com. Treiscaune), actualmente comerciant în Galaţi; 4) d-lui *Teodor Cosma*, născut in comuna Vraciovgai (com. Timişului), actualmente comerciant în Craiova.

—o—

Legea minelor votată. Camera română, dice „Timpul", a luat în consideraţiă proiectul de lege a minelor cu 77 voturi pentru, şi 29 contra. Proiectul a întrunit deci 23 voturi mai mult decât majoritatea trebuinciósă şi — ceea ce e şi mai important — şése voturi mai mult decât chiar două treimi. Scădênd cele 22 voturi ale deputaţilor liberali-naţionali, presenţi la şedinţă, au votat prin urmare contra proiectului numai 7 disidenţi.

—o—

Serbare a copiilor la palatul din Bucuresci. Mercuri, 5 (17) Aprilie, la órele 4 după amédi, a avut loc în grădina palatului din Bucuresci, o serbare de copii, organisată de regina şi principesa Maria, la care au fost invitate dómne cu copiii lor, din tóte clasele societăţii. Serbarea începù prin întrarea reginei şi a principelui moştenitor şi a principesei Maria, încungiuraţi de un numĕr de aprópe 200 copii, cărora li-se distribuiră diferite coşuleţe. Apoi începù preumblarea prin grădină, în tóte direcţiunile, pentru a descoperi ouĕle roşii, de cari regina şi principesa Maria puseseră mai din vreme a se ascunde prin iérbă. Principele Ferdinand purta în braţe pe micul principe Carol. Regele întră în grădină în acest moment. Veselia copiilor era fără margini în descoperirile lor, însoţite de strigăte de bucuriă; şi mai mare era aceea a părinţilor, vĕdêndu-i încungiurând pe suverani şi familia regală, care, cu o dragoste părintéscă, le adresau cuvinte bine-voitóre. O musică militară, aşedată în mijlocul grădinei, cânta cele mai frumóse arii. La órele 5 s'a servit o gustare în sala cea mare de mâncare. Apoi a avut loc o representaţiă de prestidigitaţiune în sala cea mare a serbărilor Curţii, unde veselia scrisă pe feţele copiilor sfîrşia prin ţipete de bucuriă. Regele şi regina, principele Ferdinand şi principesa Maria, după ce au mai convorbit, cu multă afabilitate, cu persónele presente, s'au retras în apartamentele lor pe la órele 7 séra.

—o—

Comitetul Societăţii „Petru Maior" din Budapesta încunosciinţéză, că localul societăţii, începênd dela 1 Maiu a. c., va fi în Zöldfa utza Nr. 43, parter 6.

—o—

Rectificare. Referitor la casul cu copila înecată în Tohanul-vechiu, despre care s'a făcut amintire în Nr. dela 27 Aprilie al fóiei nóstre, d-l învĕţător dirigent dela şcóla română graniţeréscă din Tohan, ne trimite următórea rectificare: După cum faptice s'au întêmplat, este adevĕrat, că în 25 l. c. n., corpul învĕţătoresc a făcut o mică escursiune la câmp cu elevii lor, dér nu e tot atât de fidel reportat şi despre trista întêmplare. — Casul s'a petrecut aşa, că după ce am ajuns cu toţi elevii, în numĕr de peste 200, la o poiană frumósă aşa numită în „Spoeli", — abia la o distanţă de $1\frac{1}{2}$ km. dela comună, şi îndepărtare de vre-o 200 m. de apa Bârsei, după o mică pausă — voind a urca un deluceau de unde mai bine sĕ se potă privi teritorul comunei şi a împrejurimei — li s'a spus, ca: toţi elevii sĕ se grupere pe lângă învĕţătorii lor, ceea ce s'a şi întêmplat, cu escepţiunea a două copiliţe înrudite, dintre cari una de 7 ani, alta în al 9-lea an al etăţii, cari nu că au rĕmas îndĕrĕpt, déră furişindu-se dintre conşcolarii lor, — după cum apoi una dintre ele a şi mărturisit — au voit a-se reîntórce acasă. Insĕ, ca nu cumva sĕ fiă observate, în îndrăsnéla lor nepricepută, nu pe unde am mers cu ei, ci de-a dreptul prin Bêrsă. Abia numai la 1 óră după aceea, — dér deja în câmp s'a putut afla, că celea 2 fetiţe lipsesc, însĕ atunci era târdiu, căci una era înecată, care apoi s'a aflat; éră cea mai mică vĕdênd nenorocirea verişórei, deşi întrase şi acésta în apă, s'a reîntors pe calea, ce am venit cu toţii — vestind la ai lor despre celea întêmplate. Mĕ prinde deci mirarea şi la rêndul meu încă aşi dori, ca pe viitor d-l corespondent sĕ nu fiă aşa grabnic, ci mai întâiu sĕ se convingă despre adevĕrata stare a lucrului şi numai după aceea sĕ-l aducă la cunoscinţă publică. *Tohanu-vechiu*, în 28 Aprilie 1895. *Stefan Iozon*, învĕţ. dirig.

—o—

O nenorocire mare în Francia. Din Epinal se telegrafiază, că zăgazul, care reţinea apele imensului rezervoriu al canalului de Est la Bousey, lângă Epinal, s'a rupt pe o lungime de 100 metri distrugênd în parte 4 sate şi tăind liniile drumului de fier. S'au găsit 38 de cadavre. Apa rezervoriului s'a aruncat în Mossela la Nomexy şi Chatel, unde s'au înecat 8 persóne. Pagubele se urcă la vr'o 50 de milióne; numĕrul victimelor trece peste 100.

—o—

Contra socialiştilor. Din ordinul procuraturei r. din Budapesta s'au confiscat proclamaţiunile, pe cari partida social-democrată din Budapesta le adresase muncitorilor în causa serbărei dilei de 1 Mai, ér contra autorilor procuratura a luat mĕsuri de-a se intenta proces de pressă. S'a făcut perchisiţiune domiciliară la redacţiunea diarului socialist „Népszava" şi la tipografia „Guttenberg" din Budapesta, unde s'au aflat şi confiscat câte-va mii de proclamaţiuni. Contra editorilor lui „Nepszava" încă s'a pornit cercetare din causa unor articuli politici publicaţi mai înainte.

Coresp. „Gaz. Trans."

Şomcuta-mare, Aprilie 1895.

Onorată Redacţiune! In 20 l. c. nóptea la 3 óre, un foc vehement a prefăcut în cenuşă *13 edificie* mari, împreună cu ospĕtăria comunală şi pomposul pretoriu, (casa districtuală) de unde s'a iscat şi focul. Afară de pretoriu, tóte celelalte au fost proprietate a Ovreilor şi între ele au ars şi propinaţiă. Norocul, că s'a putut apĕra în celariu celea 9 buţi mari cu spirt, căci altcum esplodând, era sigură o catastrofă din celea mai mari. De asemenea, décă focul străbătea preste pieţă în desimea caselor din strada principală, ar fi ars opidul mai tot.

Din cei arşi numai unul n'a fost asigurat. Paguba s'a constatat la 62,000 fl. v. a.

Casa pretorială a fost asigurată în suma de 36.000 fl. Chiar acum, când vĕ scriu acestea rênduri, sunt aici mai mulţi trimişi de ai băncilor de asigurare, pentru estimarea pagubelor.

Coresp.

„Atentatul dela Bocsig".

Procesul de calumniare contra „Magyar Hirlap".

(După notiţele luate la pertractare.)

(Urmare).

După ascultarea lui Kovács Gyula, care n'are nici o cunoscinţă, urméză martorul

Hegedüs László,

inginer suprem de tren, director. La întrebările preşedintelui espune, că într'o di li-a venit însciinţere telegrafică, că într'un loc ar fi lipsit 3 şirófe de la şină, dênsul însĕ, fiind-că aşa ceva se întêmplă adeseori, nu i-a dat casului nici o importanţă.

Preşedintele: După părerea D-tale nici vorbă nu putea fi de atentat?

— Nici, că se putea întêmpla ceva. Pentru-că şinele nu se ţin numai prin şirófele acelea, despre cari se spune, că ar fi lipsit. Şinele sunt ţinute mai ales de cuiele, cari se bat în talpele cele de lemn. Numai acolo sunt importante, absolut necesare şirófele, unde linia ferată nu e chiar dréptă. Unde însĕ e dréptă, cum e şi cea din cestiune, acolo chiar lipsind tóte patru şirófele, încă nu póte deraia trenul. E absolut eschis aşa ceva. Cel puţin nu s'a dat până acum ast-fel de cas.

— Constatatu-s'a, că şirófele ar fi fost scóse?

— Nu s'a putut constata. Din contră eu sunt de părerea, că ele nici n'au fost scóse de loc. Blasko acela a vrut numai sĕ facă sensaţiă, eventual sĕ capete vr'un premiu, că a prevenit o nenorocire... După

Făr' de-a da nici un rĕspuns, bărbatul sĕrută mâna soţiei sale. Linişte şi tăcere — numai mersul pendulei se audia.

— „Samuile", continuă bolnava, „tu în tot-déuna ai lăsat copiii în grija mamei, dér acum îndată mama nu va u ai fi, şi orfanii rĕmân singuri..."

Suspinele copiliţelor urmau în mod dureros cuvintele mamei, băiatul stetea palid şi sĕrbătoresce, cu buzele strînse.

— „Samuile, muncind, tu nu ai avut timp sĕ înveţi a ţi cunósce copiii... nu i-ai sĕrutat şi nu i-ai îmbrăţişat nici-odată! Desmerdările mamei încétă acuma... Orfanii rĕmân singuri... o viéţă grea... Dér până când vei trăi tu, sciu, că nu vor flămândi, o cred asta şi îţi mulţumesc. Insĕ, afară de pâne, orfanul mai are lipsă în viéţă şi de câte-o vorbă dulce, de câte-o îmbrăţişare, de câte-un zimbet. Imbrăţişéză-i!"

Fleet se uită uimit la femeiă şi copii. Dorinţa mamei i-se părea ceva cu totul de neînţeles. Işi deschise încet gura şi nu scia, ce sĕ dică.

— „Mai 'nainte n'am avut coragiul sĕ te silesc la acésta" adaogă ea „şi tu ai uitat s'o faci. Copii îmbrăţişaţi pe tatăl vostru!"

Fata cea mai bĕtrână s apropiă cu sfiélă de tată'so, îi puse mâna după gât şi-l sĕrută; cea mai tînĕră nu avea curagiul sĕ-şi ridice capul; copilul îl îmbrăţişă pe tatăl sĕu resolut şi cu drag.

Fleet rĕspiră greu, se convinsese, că îmbrăţişatul copiilor nu este un lucru atât de greu. In inima sĕrmanului părinte începù sĕ se misce ceva necunoscut, o flacără nevĕdută îl umplù cu căldură, punêndu-i cugetele într'un mers mai repede. El înroşi, se uită la soţia sa.... O lacrimă strălucea în ochiul sĕu; a doua óră sărută mâna slăbuţă a femeii.

— „Acum vĕd, că nu e atât de greu, de a-şi sĕruta proprii copii..."

Peste obrajii bolnavei curgeau lacrimile şi capul ei cădù greu pe perină. Eră-şi se făcù linişte în odaiă, întreruptă numai prin mişcarea pendulei.

(Va urma)

oculata oficiósă, nu s'a aflat absolut nicĭ o urmă despre vr'un atentat.

Ţĕranii românĭ.

La $6\frac{1}{2}$ se redeschide şedinţa. Sala e iluminată. Galeriile mai pline de cât pănă acì. Se continuă ascultarea martorilor. La rênd sunt martorii românĭ. Ei intră cu toţii în sală, 5 la numĕr ḑicênd: „Christos a înviat!“ Nime nu li-a rĕspuns. Preşedintele îĭ face atenţĭ prin interprete, d. Silviu Suciu, că au sĕ mărturisĕscă sub jurămênt. Işĭ pun toţĭ mâna drĕptă la inimă şi încep a ḑice după interprete: „Eu... Păscuţ Simion, Vlăduţ Irimie... etc. jor...“ Unul, Laţ Costantin, martorul acusaţilor, e surd, el nu ḑice cu ceialalţĭ, căcĭ nu scie ce. La un semn al preşedintelui el se dă la o parte, şi în urmă face jurămêntul singur, şi ḑice după cum interpretele îi sbiară în urechiă. După jurămênt se retrag éră în chilia lor, afară de

Simion Păscuţ de 45 anĭ, gr. cat., însurat, tată a trei copii, econom în Bocsig, jurat la sat şi membru al senatului bisericesc, om de frunte.

Preşedintele (prin interprete): Cunoscĭ pe părintele? — Cunosc domnule — Cine-i? — Domnul părinte a nost! — Umbli d-ta la biserică des? — Umblu măria ta. — N'ai auḑit cumva, că domnul părinte sĕ vĕ fi predicat vr'odată aşa mai cu duşmăniă despre Ungurĭ? — Nu, mĕ rog. De acelea nu ne spune domnu părinte, făr' numai tot învĕţăturĭ bune. — Dér despre întêmplarea cu vlădica de la Orade, spusu-vi-a vr'odată? — Ni-a spus odată după slujbă. — Cum v'a spus? — Că la Orade nisce vandrălăi şi ómenĭ de nimica au spart ferestrile la vlădica nostru, dér că ómenilor cu minte le pare rĕu de lucrul acesta. — Da despre Maiestatea Sa spusu-vi-o ceva? — Ni-a spus, că Maiestatea Sa Impĕratul vine la Şebis la manegure şi noi sĕ ne îmbrăcăm frumos, sĕ eşim la staţiă şi sĕ strigăm „sĕ trăiască“. — Şi fost'au ómenĭ la staţiă? — Fost, cu mic cu mare. — D-ta fost'ai? — Fost, mĕ rog la Măria Sa, şi eu. — In ce haine aţĭ fost? — In haine de sĕrbătóre. — Da asta, ce porţĭ D-ta acum, haină de sĕrbătóre e? — De sĕrbătóre. — Destul de frumósă haină (Ţundră albă cu chindisele colorate).

Dr. Stefan Pop vrea sĕ întrebe direct românesce. Presidentul nu permite, pentrucă dênsul trebue sĕ controleze. Intrĕbă decĭ prin interprete: Cum a venit vorba despre întêmplarea episcopului de la O.-Mare? — Eu nu sciu cum, dér domnu părinte ni-a spus, că étă, ce s'a întêmplat...

Robitsek: Cum chiamă pe domnu părinte? — Iuon Popa! — Umblă la voi în sat gazete? — Nu sciu. Eu nu sciu ceti — Pe cine aţĭ aşteptat voi la B.-Şebes? — Pe Maiestatea Sa Inălţatul împĕrat. (Robitsek prinde espresiunea: împĕrat). — Vorbit'aţĭ voi pe la crişmă, că cum ar trebui rĕsbunat episcopul de la Orade? — N'am vorbit, déră eu nu sciu, că nu umblu la crîşmă.

Preşedintele: Ca membru al senatului bisericesc, sĕ spună: place-le lor de părintele? — Ne place; n'am avut aşa popă bun, ca pe părintele. — Umblă d-lui pe la scólă? — Umblă, mai în tótă ḑiua. — D-ta ai copii la scólă, observat'ai sĕ înveţe, sĕ dea înainte? — Invaţă, mĕ rog, a ceti şi a scrie. — Dér din limba ungurĕscă învaţă câte ceva? — Invaţă câte o vorbă.

Martorii Flore *Marce*, Niculae *Crista* mărturisesc asemenea. Urmĕză apoi unul mai tinĕr, Irimie *Vlăduţ* de 33 anĭ, gr. cat. căsĕtorit, are trei copii, econom în Bocsig, membru în senatul parochial.

Preşedintele între altele îl întrĕbă: Fost'ai ascultat la gendarmĭ?

— Fost.

— Ce te-au întrebat?

— Tot aşa, ca şi D-Vóstrĕ! S'or rĕstit către mine şi mi-o tot pus întrebărĭ, chiar ca D-Vóstrĕ.

Mai ascultându-se 2 martorĭ, şedinţa se suspinde la 10 óre de preşedintele.

(Va urma).

Têrgul de vite din Sibiiu.

Sibiiu, 29 Aprilie 1895.

In 28 Aprilie n. c. s'a ţinut aicĭ têrgul de prăsilă împreunat cu premiare. La acest têrg s'au adunat multe şi frumóse esemplare, mai ales vacĭ şi tăurencĭ, poporul nostru încă a fost binişor representat, prin vitele sale, dér la împărţirea premiilor abia doi inşĭ au putut ajunge, causa este uşor de priceput: că mai mult şĭ-au preferit streinii pe ai lor.

Astăḑĭ în 29 têrgul de vite este în curgere, s'au adunat, ce-i drept, vite multe, dér peste tot se arată lipsa de nutreţ, căcĭ sunt rĕu iernate. Vitele de rassa pinzgan sunt mai bine ţinute. Preţurile sunt fórte scăḑute, căcĭ lipsesc cumpĕrătorii.

Mai multe comune române şĭ-au cumpĕrat taurĭ de prăsilă dela 120—200 fl. tóte însĕ de rassa pinzgan. Aceste în preţ sunt ridicate, dér concurenţa de cumpĕrare e fórte slabă; vacĭ cu lapte şi viţei au fost ţinute la preţul de 100—260 fl. Cu deosebire a fost o vacă de admirat, care pe ḑi se ḑice, că ar da 18—20 litre de lapte; abia póte păşi de ugerul mare. Viţele şi tăurencĭ dela 8—10 lunĭ se îmbiau câte cu 50-90 fl., viţei de 4—6 sĕptĕmânĭ se vindeau cu 15—25 fl.

Vitele albe sure din Transilvania abia se puteau susţiné în preţ. Vacă cu lapte şi viţel se putea cumpĕra dela 30—90 fl., tăurencii numai pentru măcelăriă se cumpĕrau, junce şi junincĭ de 2—3 anĭ se puteau cumpĕra părechia cu 40—100 fl., cei cu preţul mai ridicat erau şi mai bine grijiţĭ.

Boii de jug se puteau cumpĕra cu 100—380 fl., cât pentru preţul din urmă abia au fost 3—5 părechĭ în têrg.

Acuma, décă resumăm preţul după soiurĭ, aflăm, că pentru prăsilă şi têrg numai rassa pinzgan se rentéză a fi ţinută. Cumcă aşa este arată experienţa. Spre a face mai acceptabil acest calcul, este destul un singur esemplu: Viţelele şi tăurencii pinzgan de 6—12 lunĭ se vindeau cu 40—100 fl., pe când tot cu acest preţ se puteau cumpĕra vacile cele mai frumóse de rassa ardeleană de câte 3—12 anĭ. Făcênd asĕmĕnare între timpul, cât au consumat nutreţul aceste vite şi vitele tinere de pinzgan, deosebirea în preţ este colosală.

Décă în calcul mediu o vacă transilvăniană pe an consumă 30—50 m. m. fên, care costă 35—60 fl., atuncĭ o vacă de 10 anĭ a consumat 350—600 fl. şi preţul ei totuşĭ este dela 40—90 fl. Aicĭ este adeverit, că perderea este colosală, căcĭ viţeii de pinzgan de 6—12 lunĭ abia au putut consuma nutreţ de 10—20 fl. şi totuşĭ se pot vinde cu 40—100 fl.

De aci se vede apriat, că vremea este sosită, ca şi poporul nostru sĕ şĭ schimbe vitele sale cu mai bune, căcĭ la cas contrar economicesce se risipesce şi ruinéză total. Cheltuesce cu têrgurile, ér când e la vêndare nimenea nu se uită la vitele lui pîrlite. Peste tot luând, poporul cu forte puţină escepţiune grijesce şi rĕu vitele, le scóte la têrg slabe şi murdare, încât e imposibil sĕ fie vêndute.

La concursul

pentru primirea în scólele de cadeţĭ c. şi r.

In numĕrul de erĭ (85) al fóiei nóstre am publicat un estras din ordinaţiunea ministeriului de rĕsboiu privitóre la *concursul de primire în scolele de cadeţi* c. şi r. din Viena, Budapesta, Praga, Karlstadt, Königsfeld, Lobzov, Sibiiu, Triest, Marburg, Libenau, Pojun, Innsbruk, Timişóra şi Kamenitz.

In ce privesce taxele scolare trebue sĕ facem o *rectificare*. Taxa, ce o plătesc fii oficerilor, amploiaţilor etc. numiţi sub b) este nu de 60, ci de **80 fl.** éră fii celorlalţĭ cetăţenĭ austro-ungară sub c) plătesc nu 120, ci **150 fl.** anual. (Taxa de 60 şi 120 fl. a fost până acuma, dér în anul acesta s'a mărit.)

Astăḑĭ vom arăta numai cum trebue făcute *petiţiunile de primire*, ce sunt a-se înainta până mult în 25 Iulie an. cur. la comanda scólei de cadeţĭ, unde aspirantul vrea sĕ între.

Cum trebue sĕ se facă petiţiunea?

In *petiţiune*, care trebue sĕ fiă provĕḑută c'un timbru de 50 cr., trebue sĕ se ḑică scurt:

> Către comanda ces. şi reg. a scólei de cadeţĭ de infanteriă (cavaleriă, artileriă, pionierĭ) în N. N.

Mĕ rog pentru primirea fiiului (nepotului) etc. meu în anul I (II, III-lea) al scólei de cadeţĭ în....

Ca documente de primire alăturez: a) atestatul de botez; b) certificatul de indigenat (Heimatschein); c) atestatul despre aptitudinea fisică a fiiului (nepotului) etc. dat de un medic militar în activitate; d) Testimoniul despre anul întreg scolar 1893/4 şi tesminoniul despre semestrul I respective sem. II-lea al anului scolar 1894/95 e) Atestatul de vaccină*) f) Atestatul de moralitate dela autoritatea poliţiană din localitatea, unde se află aspirantul**)

Declar, că 'mĭ sunt cunoscute cele prescrise pentru primirea în scóla ces. şi reg. de cadeţĭ din Viena, Sibiiu, Timişóra etc. şi mĕ oblig a corĕspunde în tocmai tuturor condiţiunilor prescrise, la cas când fiiul (nepotul) meu, ar fi primit în scóla de cadeţĭ.

In fine adaug, că voiu da fiiului meu x..... pe timpul cât va frecuenta scóla de cadeţĭ un ajutor lunar de x fl.... (séu: că nu sunt în stare a da un ajutor fix fiiului meu....; séu: nepotul meu are avere propriă şi primesce din ea un ajutor lunar de x fl; séu: nepotul nu posede nicĭ o avere).

Locul şi data.

Subscrierea numelui, pe lângă arătarea adresei.

Succesul colonisărei Argentinei cu Jidanĭ

Contrar scirilor colportate prin ḑiare, că încercările de-a colonisa republica din America sudică, Argentinia, cu Jidanĭ, s'au dovedit, că au succes strălucit, „*Wiener Correspondenz*“ e în posiţiă de-a puté da informaţiunĭ sigure, că colonia jidană din Argentinia, cu privire la situaţiunea sa economică, se află în starea cea mai miserabilă, pentru ceea-ce însĕ n'are sĕ prindă mirarea pe nimenĭ, deóre-ce agricultura nicĭ-odată nu s'a ţinut de ocupaţiunile predilecte a celor din seminţia Juda.

Frecările şi neînţelegerile de o parte între coloniştĭ, de altă parte între aceştia şi administraţiunea coloniei, nu mai au sfîrşit.

Administraţiunea la rêndul sĕu duce un regim de fier, şi nicĭ decum nu este alegĕtóre în privinta mijlócelor, ce le folosesce pentru liniştirea conaţionalilor sĕi înfocaţĭ. Aşa d. e. se ḑice, că în coloniă, a cărei primar e un anumit „profesor Chian“, pedepsele trupescĭ şi de închisóre sunt la ordinea ḑilei, încât întreg ţinutul resună de strigătele „wei, wei“ a coloniştilor. Preşedintele coloniei jócă rolul unui adevĕrat despot asatic; nu permite sĕ fiă altfel titulat, decât „noul împĕrat“, ér fiul sĕu pórtă titlul de „prinţ“, şi cel-ce voiesce sĕ vorbĕscă cu ei, trebue se apară în capul gol, întins milităresce, şi trebue sĕ-le serute mâna.

Mulţĭ dintre coloniştĭ au de gând sĕ părĕsĕscă cât de curênd pămêntul promisiunei.

Mulţămită publică.

Subscrisul birou al Reuniunei femeilor române din loc, esprimă adênc simţita mulţĕmită onor. Institut de credit şi economii „*Albina*“, pentru ajutorul de 200 fl. votat din partea onor. adunărĭ generale a acţionarilor, Internatului-orfelinat înfiinţat şi întreţinut de Reuniunea femeilor române.

B r a ş o v, 18 (30) Aprilie 1895.

Agnes Duşoiu, preşedintă. *Lazar Nastasi*, actuar.

*) Acest atestat însĕ nu e de lipsă, décă vaccinarea se atestéză în testimoniul medical.

**) Acest atestat de moralitate e însĕ numai atuncĭ de lipsă a se adauge, décă în testimoniul scolar purtarea morală nu este amintită, séu décă aspirantul nu vine nemijlocit dintr'o scolă cu drept de publicitate.

Scirĭ telegrafice.

Budapesta, 30 Aprilie. Proiectele de lege bisericescĭ-politice ajung cel mult în 14 Mai în camera magnaţilor spre pertractare.

Viena, 30 Aprilie. După un raport al lui „*Pol. Corr.*“ din Budapesta, venitele din dările directe şi indirecte, precum şi din căile ferate, dovedesc un *regres* considerabil. Diferenţa se urcă la *milióne*.

Niş, 30 Aprilie. Skupştina merse erĭ după améḑĭ la regele, pentru de a-i îmâna, între vii manifestărĭ de lealitate, o adresă.

Epinal, 30 Aprilie. Ministrul de interne împărţì *30,000* de francĭ între cei nenorociţĭ. In întreg ţinutul domnesce desperare. Locuitorii ajutaţĭ de soldaţĭ, îşĭ caută *rudele mórte prin nămol*. In tóte părţile se pot vedé conducte funebre şi se aud continù sunete de clopote.

Veneţia, 30 Aprilie. Majestatea Sa împĕrătésa *Elisabeta* visită părechia regală italiană sosità aci, care numai decât îi întórse visita, şi séra şi plecà spre Fiume şi Budapesta.

Literatură.

Opul „**Date istoria privitóre la familiile nobile române,**“ tom I. şi II., de *Ioan cav. de Puşcariu*, a apărut sub asupiciile „Asociaţiunii transilvane pentru lit. română şi cult. pop. rom.“, se póte procura direct dela biroul Asociaţiunii (Nagy-Szeben, Mühlgasse 8), dela tóte librăriile nóstre din Sibiiu şi dela librăria N. Ciurcu din Braşov, pe lângă următórele preţurĭ: Tom. I. (separat) 2 fl., Tom. II. 4 fl. Ambele tomurĭ de-odată cu 5 fl., — *Sibiiu*, 18 Aprilie 1895: *Biroul Asociaţiunei.*

*

A apărut Nr. 8 din anul al doilea al revistei ilustrate pentru familiă „**Vatra**“, avênd următorul sumar: Mitocanul (urmare), de Ión Slavicĭ; Păuna (urmare), de I. Górnă; Fericirea pierdută, de Olive Schreiner, de Tr. de C. Ramură; O flóre, ce adĭ se deschide (din Scheley), versurĭ albe, de J. Bonif.-Hétrat; Mica artistă, de St. Basarabeanu; Din nóptea Sântului Ion, de Nicolae Gogol; Leneşul împĕrătesc, de M. V. Demetrescu; Telegrame diplomatice, de Em. Florescu; Un vis ciudat, de Mark Twain, de Tr. de Vasiliu; Nocturnă (poesiă), de C. Berariu; Botezul (Guy de Maupassant), de S. C.; Fel de fel, de *** Ilustraţiile: O fată bulgară; Căprióre; In flagrant delict; Toaleta pentru primul bal; Somnul; Lecţiune de amor; Tip de Romană.

DIVERSE.

Cavour şi Mazzini. Cu totul o nouă lumină aruncă asupra raporturilor dintre Cavour şi Mazzini cele nouĕ epistole ale lui Cavour, apărute de curênd în Turin la Roux et comp. Aşa d. e. la a. 1857 contele Cavour scrie inspectorelui de poliţiă Boncompagni următórele: „Este neesplicabil, cum póte scăpa demonul acesta (Mazzini) din mânile poliţiei Europei întregĭ. Sper, că mai curênd, séu mai târḑiu, va pica în mânile nóstre şi atuncĭ îl vom cura noi“. Către marchisul Villamarina, Cavour scrie astfel: „Aştept dela guvernul frances pe un detectiv dibacĭ, care în fine sĕ deţină pe Mazzini. Dorim cu toţii sĕ mântuim Piemontul, Italia şi întréga Europă de acest revoluţionar infam, care a devenit capul unei adevĕrate bande de ucigaşĭ. Déca ne succede sĕ-l prindem, îl condamnăm la mórte şi va ajunge sĕ fiă spârḑurat pe Piaţa Aquasola“. — Trei-ḑecĭ de anĭ mai tărḑiu parlamentul italian decretéză sĕ i-se ridice acestui „cap al unei bande de ucigaş“ un monument, la care regele Umberto a contribuit 100,000 de lire!

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 29 Aprilie 1895.

Renta ung. de aur 4%	123.25
Renta de coróne ung. 4%	99.10
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	126.40
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	104.25
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	125.25
Bonurĭ rurale ungare 4%	98.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	98.25
Imprum. ung. cu premii	162.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	149.50
Renta de hârtie austr.	101.30
Renta de argint austr.	101 25
Renta de aur austr.	123.50
Losurĭ din 1860	158.50
Acții de ale Băncei austro ungară.	1087.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	459.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	395.—
Napoleondori	9.70
Mărcĭ imperiale germane	59.75
London vista	122.25
Paris vista	48.47½
Rente de coróne austr. 4%	101.45
Note italiene	45.90

Cursul pieței Brașov.

Din 30 Aprilie 1895.

Bancnote rom.	Cump.	9.65	Vênd.	9.68
Argint român.	Cump.	9.60	Vênd.	9.65
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.66	Vênd.	—.—
Galbenĭ	Cump.	5.70	Vênd.	—.—
Ruble rusescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Mărcĭ germane	Cump.	59.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	—.—	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		—.—	Vênd.	—.—

☞ Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Birourile: Têrgulŭ botelorŭ nr. 22, etagiulŭ I.

ABONAMENTE

LA

„GAZETA TANSILVANIEI“

Prețulŭ abonamentului este:

Pentru Austro-Ungaria:

Pe trei lunĭ	3 fl. —
Pe șése lunĭ	6 fl. —
Pe unŭ anŭ	12 fl. —

Pentru România și străinătate:

Pe trei lunĭ.	10 fr.
Pe șése lunĭ	20 fr.
Pe unŭ anŭ.	40 fr.

Abonamente la numerele cu data de Duminecă.

Pentru Austro-Ungaria:

Pe anŭ	2 fl. —
Pe șése lunĭ	1 fl. —
Pe trei lunĭ	50 cr.

Pentru România și străinătate:

Pe anŭ	8 francĭ.
Pe șése lunĭ	4 francĭ.
Pe trei lunĭ	2 francĭ.

Abonamentele se facŭ mai ușorŭ și mai repede prin **mandate poștale.**

Domnii, carĭ se vorŭ abona din nou, sĕ binevoiéscă a scrie adresa lămuritŭ și a arăta și poșta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.